Postępowanie spadkowe

Gminy jako spadkobiercy - jakie gmina ma obowiązki i możliwości związane z dziedziczeniem? Kiedy warto rozpocząć postępowanie spadkowe z własnej inicjatywy?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do pracowników urzędów zajmujących się prowadzeniem postępowania spadkowego w gminie oraz wydziałów odpowiedzialnych za egzekucję podatkową w urzędzie.

Jak przeprowadzić postępowanie w związku z pojazdami ujętymi w spisie, ale bez wartości?

W ramach naszego wideoszkolenia poznają Państwo zasady przeprowadzania postępowania spadkowego: otwarcia i nabycia spadku, zdobędą Państwo wiedzę, która pomoże zrozumieć zawiłości i niedogodności dziedziczenia oraz tzw. uśpionych kont bankowych. Dzięki temu przeprowadzanie kolejnych postępowań spadkowych stanie się proste i intuicyjne! Praktyk z Urzędu Miasta Poznania przedstawi sposoby na dodatkowe pieniądze dla urzędu ze spadków oraz liczne wzory dokumentów, które uwolnią Państwa czas!

W programie m.in.:

- Jak wygląda zdolność do dziedziczenia, przyczyny niezgodności dziedziczenia oraz szczególne uprawnienia i uregulowania?
- Wzmożone kontrole NIK – co może zostać skontrolowane? Jak przygotować się do kontroli, na co zwrócić szczególną uwagę?
- Co powinna zawierać treść o przyjęciu lub odrzuceniu spadku? Jak wyglądają aspekty procesowe przy stwierdzeniu nabycia spadku? Jak zabezpieczyć spadek oraz sporządzić spis inwentarza?
- Omówienie autorskiego schematu postępowania z zawiadomieniami z banków
- Jak korzystać z różnych rejestrów publicznych i niepublicznych w celu ustalenia składników majątkowych spadku?
- Jak przeprowadzić postępowanie w związku z pojazdami ujętymi w spisie, ale bez wartości, ponieważ nie zostały odnalezione? Jak odnaleźć pojazdy ujęte w spisie?
- Przyjęcie lub odrzucenie spadku: terminy oraz skutki. Co w przypadku braku możliwości odwołania oświadczenia?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku z ustawy wraz z uzasadnieniem
- Wniosek o wydanie i doręczenie odpisu postanowienia wraz ze stwierdzeniem prawomocności
- Wniosek o sporządzenie spisu inwentarza wraz z uzasadnieniem
- Wniosek o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL
- Wniosek o przesłanie odpisu aktu zgonu wraz z uzasadnieniem
- Wniosek o przesłanie informacji dot. sporządzonego testamentu w postaci aktu notarialnego
- Wykaz inwentarza
- Schemat podejmowanych czynności w postępowaniu spadkowym

Szczegółowy program szkolenia:

Pytania uczestników, na które udzieliliśmy odpowiedzi podczas ostatnich szkoleń:

- Czy należy zgłaszać się do banku z zapytaniem o wysokość posiadanych środków na koncie zmarłego?
- Co w przypadku, gdy nakaz zapłaty zostały wydany na osobę zmarłą?
- Co zrobić, gdy bank nie udziela informacji o wysokości środków, ponieważ prawdopodobnie nie ma żadnych spadkobierców, ani aktywów?
- W jaki sposób zmusić wierzyciela hipotecznego do wszczęcia egzekucji z nieruchomości?
- Jeżeli w spisie inwentarza w długach spadkowych jest 3 wierzycieli, w tym ZUS, a wartość czystego spadku nie pokryje całości długu, to czy w pierwszej kolejności spłacamy ZUS?
- Skąd pozyskać informację o środkach na rachunku bankowym?
- Co zrobić, gdy spadkobiercy nie chcą przeprowadzić postępowania spadkowego po zmarłym dłużniku?
- Czy przed sporządzeniem spisu inwentarza komornik sądowy może zająć rachunek bankowy?
- Czy długi czynszowe powstałe w spółdzielni mieszkaniowej można spłacić przed sporządzeniem przez komornika spisu inwentarza?
- Jak dokonać podziału pomiędzy kilku wierzycieli długów spadkowych?
- Gmina odziedziczyła nieruchomość obciążoną hipotekami. Spis inwentarza w toku. Czy prowadzić negocjacje z wierzycielami hipotecznymi (są to osoby fizyczne), czy doprowadzić do egzekucji z nieruchomości? Czy wierzyciele mogą zająć rachunek bankowy gminy? Hipoteki prawdopodobnie przewyższają wartość nieruchomości. Oprócz wierzycieli hipotecznych roszczenia zgłaszają także inne podmioty.
- Gmina nabyła w spadku samochód. Komornik określił w spisie inwentarza wartość samochodu na 4500 zł. Miejsce postoju auta nie jest znane. Co w takim przypadku powinniśmy zrobić? Ubezpieczyć od OC, czy przekazać do zasobów gminy? Fizycznie go nie posiadamy.
- Gmina nabyła w spadku środki na rachunku bankowym i wierzytelność. Bank odmówił wypłaty środków z uwagi na ich brak z powodu dyspozycji na wypadek śmierci. Czy w tej sytuacji spłacamy wierzyciela?
- Gmina nabyła nieruchomość obciążoną hipotekami ustanowionymi przez ZUS. Zobowiązania hipoteczne dwukrotnie przewyższają wartość masy czynnej spadku. Czy ZUS może odmówić wykreślenia hipotek po zaspokojeniu ZUS-u do górnej granicy ustalonej wg spisu inwentarza?
- Zdarzało się, że po ukończeniu spisu inwentarza odzywali się wierzyciele, którzy nie byli ujęci w protokole ukończenia spisu inwentarza. Wierzyciele zostali spłaceni zgodnie z czynną masą spadku. Co w takim przypadku? Czy wierzyciele ujawnieni po kilku latach od ukończenia spisu powinni być brani pod uwagę?
- W trakcie gromadzenia dokumentacji od wierzycieli celem sporządzenia planu podziału aktywów jeden z wierzycieli odmawia przesłania cesji, powołując się na tajemnicę przedsiębiorstwa. W takiej sytuacji gmina nie może w pełni zbadać przejścia uprawnień na nowego wierzyciela. Istnieją jedynie dokumenty na rzecz wierzyciela pierwotnego. Czy w takim przypadku gmina może pominąć wierzyciela w planie podziału?
- Czy w procedurze można ustalić kryterium dotyczące przewidywanej wysokości stanu czynnego spadku?
- Czy występować o spadek, jeżeli stan czynny jest mniejszy niż koszty postępowania spadkowego?
- Czy koszty transportu, utrzymania i koniecznego leczenia zwierzęcia są dziedziczne? Czy gmina może ich dochodzić?

- Po uzyskaniu protokołu spisu inwentarza angażujemy kwotę odpowiadającą wysokości stanu czynnego. Jeśli jest hipoteka, to czy powinniśmy zaangażować kwotę odpowiadającą wysokości hipoteki?

Dziedziczenie przez gminę - najciekawsze przypadki z życia wzięte

- PRZYKŁAD: miasto nabyło spadek. Komornik wydał postanowienie o zakończeniu postępowania wobec wykonania czynności spisu inwentarza. Komornik ustalił stan czynny spadku na kwotę 55 tys. natomiast długi na kwotę 36 tys. Dodatkowo, w związku z wnioskiem jednego z wierzycieli, komornik postanowieniem podjął zawieszone postępowanie egzekucyjne i poinformował miasto o stanie zadłużenia miasta wzywając do zapłaty zaległości po zmarłym. Co należy zrobić w tej sytuacji?
- W jaki sposób należy dokonać przejęcia lokalu mieszkalnego (postępowanie o spis inwentarza w toku)?
- W jakiej kolejności zaspokajać wierzycieli spadkowych? Jak ustalić, czy wierzytelność uległa przedawnieniu? Czy wierzytelność ZUS-u, zgodnie z orzeczeniem TK nie ulega przedawnieniu?
- Jeżeli wartość stanu czynnego spadku wystarcza na spłatę wszystkich należności, to w jakiej kolejności spłacić wierzycieli? Czy jeśli wierzyciel nie przedstawi wymaganych przez gminę dokumentów, potwierdzających zasadność roszczenia, to gmina i tak ma zaspokoić takiego wierzyciela?
- Skąd gmina ma wiedzieć, że wierzytelność jest przedawniona i nie należy jej zaspokajać?
- Harmonogram postępowania gminy w przypadku nabycia spadku
- Jak przeprowadzić postępowanie w związku z pojazdami ujętymi w spisie, ale bez wartości, ponieważ nie zostały odnalezione?
- Jak odnaleźć pojazdy ujęte w spisie?
- Skąd, z jakiego rejestru, można nabyć informacje o tym, że zostało złożone oświadczenie o odrzuceniu spadku w drodze aktu notarialnego?
- Sąd wydał postanowienie o nabyciu spadku przez gminę, ale komornik nie zakończył inwentaryzacji majątku. W skład majątku wchodzą nieruchomości. Kiedy gmina może wystąpić do ksiąg wieczystych o wpisanie jej jako właściciela?
- Co, jeśli pracownik nie ma dostępu do źródła (ŹRÓDŁA?)? Czy musi być wniosek w wersji papierowej?
- Czy gmina powinna informować spadkobierców ustawowych o środkach zgromadzonych na rachunku zmarłego, którzy pomimo upływu 6 miesięcy nie odrzucili spadku po zmarłym i nie zostało przeprowadzone postępowanie spadkowe przed sądem lub notariuszem?
- Czy w zawiadomieniu do potencjalnego spadkobiercy można wstawić nazwę banku i numer konta zmarłego, aby ułatwić im załatwieniem sprawy?
- PRZYKŁAD: zostało wszczęte postępowanie w sądzie. Pani zmarła w 1989 roku, była mieszkanką DPS. Informację z banku otrzymaliśmy w 2019 roku. Wniosek przyjęto i wezwano do opłaty - 1200 zł za ogłoszenia. Kto dziedziczy w takim przypadku - Skarb Państwa czy gmina?
- Czy musimy posiadać jakieś dowody, że dana osoba żyje? Czy wnioskujemy do ewidencji mieszkańców i mamy w ten sposób dowód czy wystarczy notatka?
- PRZYKŁAD: trwa postępowanie u komornika w sprawie spisu inwentarza po zmarłym. Osoba zmarła figuruje w ewidencji właścicieli pojazdów jako właściciel pojazdu. Wobec powyższego zwrócono się do straży miejskiej oraz policji z wnioskiem o zweryfikowanie, czy pojazd nie jest zaparkowany w dotychczasowym miejscu pobytu. Straż miejska poinformowała, że nie prowadziła żadnego postępowania dotyczącego pojazdu, a kontrola w rejonie miejsc zamieszkania nie wykazała, aby pojazd była zaparkowany. Podobnie policja nie ujawniła zaparkowania pojazdu. Co w takiej sytuacji?
- Czy koszty spisu inwentarza powinny być uwzględnione w stanie czynnym spisu?

- Czy musimy przesłać wniosek o wpis w KW wraz z wnioskiem oryginał tytułu wykonawczego? Czy sąd przesyła tytuł do wydziału ksiąg wieczystych?
- Co w sytuacji, gdy gmina dziedziczy z dobrodziejstwem inwentarza po osobie zmarłej w DPS złotą obrączkę czy łóżko rehabilitacyjne? Czy w takiej sytuacji regulują to ustalenia wewnętrzne w sprawach spadków? Który wydział w urzędzie powinien się tym zająć?
- Jak wygląda kwestia zabezpieczenia lokalu, jeżeli postępowanie spadkowe jeszcze się toczy, a mieszkanie stoi puste?
- Czy można wystosować pismo do banku, który przesłał informację, żeby udostępnił ostatnie miejsce zamieszkania zmarłego?
- Co zrobić, gdy kwota z zawiadomienia banku jest powyżej 2000 zł, a jest już w rejestrach notarialnych akt poświadczenia dziedziczenia?
- PRZYKŁAD: Miasto nabyło spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkaniowego o wartości na dzień zgonu z 2018 r. 90 tys. zł. Hipoteka na lokalu to 30 tys. CHF, poza tym kredyt gotówkowy w tym samym banku na 20 tys. zł. Jak spłacać dług? Czy ugoda z bankiem? Kiedy najpóźniej spłacać wierzycieli? Czy czekać na okazanie klauzuli wykonalności na spadkobiercę - gminę? Kiedy robić plan podziału spłaty wierzytelności i przedstawiać go wierzycielom?
- Czy samo ujęcie w spisie inwentarza obliguje gminy do wypłaty wierzytelności?
- Co w sytuacji, gdy po spisie inwentarza gmina zapłaci dług w wysokości stanu czynnego spadku, a potem zgłosi się kolejny wierzyciel o uzupełnienie spisu?
- Jeżeli w spisie inwentarza komornik błędnie wykaże masę spadkową, to czy koszty związane ze sprostowaniem spisu ponosi gmina, jeżeli ma się to odbyć na jej wniosek?
- Osoby pozostałe w lokalu po zgonie spadkodawcy zajmują mieszkanie powyżej 3 miesięcy. Czy gmina może wymagać odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu?
- Jeżeli gmina nabyła udział w lokalu, a pozostały udział posiada żona zmarłego, która zrzekła się spadku, to czy można wobec niej zastosować bezumowne korzystanie z lokalu?
- Czy data zgonu ma znaczenie dla wartości składniku majątku, jeżeli wprowadzamy środek trwały uzyskany w wyniku spadkobrania do ewidencji, np. dla potrzeb spisu inwentarza został sporządzony operat dla lokalu z wartością wg stanu na dzień zgonu?
- Jeżeli w wyniku spadkobrania gmina stała się współwłaścicielem lokalu, to czy w ewidencji środków trwałych ujmujemy ten udział?
- PRZYKŁAD: Spadkobierca prowadził działalność gospodarczą i zatrudniał jednego pracownika, który zgłosił się do gminy o wypłatę odszkodowania. Kto wystawia świadectwo pracy i na podstawie jakich dokumentów można określić wierzytelność?
- Czy gmina może mieć potencjalnych spadkobierców w przypadku sprawy spadkowej związanej w przepisem art. 111c ustawy Prawo bankowe? Jakie przyjąć kryterium dla podejmowania spraw o stwierdzenie nabycia spadku na rzecz gminy po uzyskaniu zawiadomienia w trybie powołanego przepisu, jeżeli banki nie są już zobowiązane do wskazania ilości środków na rachunku bankowym?
- Czy pracownik gminy może być kuratorem spadku nieobjętego w postępowaniu, gdzie gmina jest potencjalnym spadkobiercą?
- Gdzie wysyłamy mail z zapytaniem, czy została zarejestrowana informacja o odrzuceniu spadku?
- Co w sytuacji, gdy gmina dziedziczy w udziale, a składnikiem majątku jest nieruchomość i nie ma możliwości ustalenia danych dot. zamieszkania lub pobytu pozostałych współwłaścicieli? Gmina płaci w całości czynsz i nie ma kluczy do lokalu. Z tego tytułu jest niemożność udostępnienia lokalu służbom do przeprowadzenia okresowej kontroli instancji i administracji.
- Jako gmina nabyliśmy udział w nieruchomości obciążonej hipoteką. Czy w takim przypadku odpowiadamy do wysokości stanu czynnego spadku, czy do wysokości hipoteki?

- Gmina nabyła spadek po zmarłym. W spisie inwentarza po stronie pasywów figuruje wierzytelności wobec podmiotu, który na podstawie umowy cesji nabył wierzytelność z tytułu udzielonego kredytu (zabezpieczenie wpisem hipotecznym). Co w takim przypadku?
- Wierzyciel wezwał gminę do zapłaty kwoty wyższej niż w spisie inwentarza. Jakich dokumentów należy wymagać, aby ustalić kwotę do zapłaty?
- Czy wezwanie do przedłożenia dokumentów o nabyciu spadku po zmarłym jest podstawą do przedłożenia w sądzie jako dowód, że osoba powzięła informację o zgonie?
- Jaki jest termin przedawnienia roszczeń wynikających z umowy kredytu, jeżeli nie było wydanych żadnych nakazów zapłaty i innych tytułów? Co z ratami kredytu, jeżeli nie nastąpił jeszcze termin ich spłaty? Jak ustalić wysokość zobowiązania z tytułu takiego kredytu? Czy zobowiązanie dotyczy tylko zaległych spłat?
- Tytuł wykonawczy, którym posługuje się wierzyciel został wystawiony w 2014 r., a dłużnik zmarł w 2020 r. Jako gmina nabyliśmy spadek w 2022 r. Czy ten tytuł wierzyciel może przenieść TW na gminę?
- Przykład: Gmina w drodze spadku nabyła dwie nieruchomości objęte dwiema odrębnymi księgami wieczystymi. W obu księgach wpisana jest hipoteka o tej samej wartości. Gmina wystawiła do sprzedaży obie nieruchomości. Prawdopodobnie jedna z nieruchomości zostanie sprzedana – same grunty rolne. W jaki sposób można rozwiązać problem wykreślenia hipoteki z jednej księgi? Kupujący będzie chciał nabyć nieruchomość bez obciążeń.
- Czy gmina jest zobowiązana do zainicjowania rozmów z wierzycielem ujawnionym w spisie, jeżeli ten nie wezwał gminy do zapłaty?
- Czy cesjonariusz od należności głównej wraz z odsetkami od wierzytelności ustalonymi na dzień śmieci dłużnika (dzień przejęcia spadku przez gminę) może wymagać od gminy odsetek ustalonych od daty śmierci do daty wezwania do zapłaty, jeżeli wartość aktywów jest wyższa od wartości pasywów?
- Jeżeli spadkodawca był ubezpieczony w PZU i nie zostały przez niego wskazane osoby uprawnione do obioru świadczenia, to czy wchodzi to do aktywów spadku? Czy komornik ustala to w spisie inwentarza?

Kontrola NIK a postępowanie spadkowe – co zostanie skontrolowane, zgodnie z planem pracy Najwyższej Izby Kontroli?

- Jak przygotować się do kontroli?
- Za co odpowiada urzędnik?
- Jakie konsekwencje mogą zostać wyciągnięte przy stwierdzeniu nieprawidłowości?
- W jaki sposób przygotować dokumenty do kontroli?
- Kiedy można posądzić gminę o niegospodarność?
- Wzmożone kontrole NIK – co może zostać skontrolowane? Jak przygotować się do kontroli?

Skuteczne postępowanie spadkowe – jak je przeprowadzić?

- Z jakich narzędzi najlepiej skorzystać, aby znaleźć spadkobierców?
- Jak długo czekamy na odpowiedź z ministerstwa odnośnie spadkobierców?
- Czy jeśli gmina ma dostęp do programu ŹRÓDŁO, to może sama sprawdzić te dane, które są we wniosku?
- Jeżeli mamy informację z banku o uśpionych rachunkach bankowych, to czy możemy poinformować o tym potencjalnych spadkodawców?
- Jak postępujemy w przypadku, jeśli wg adresu wskazanego przez bank, zmarły nie zamieszkiwał w

naszej gminie, a według ewidencji ludności zamieszkiwał, to czy występujemy do innej gminy, żeby się upewnić?

- Czy możemy poinformować inną gminę o danych z banku dot. istniejących na koncie środków, które może dziedziczyć, gdyż zmarły od któregoś roku już nie zamieszkuje, a informacja z banku przyszła do naszej gminy?
- Co w sytuacji, gdy gmina zwróciła się o udostępnienie dokumentu do rejestru spadkowego, a otrzymano odpowiedź, że ze względu na RODO takiej informacji nie można nam udzielić?
- Czy gmina jako potencjalny spadkobierca z art. 935 k.c. ma interes prawny w złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku (na rzecz spadkobiercy ustalonego przez sąd, niekoniecznie na rzecz gminy), w sytuacji gdy dzieci spadkodawcy żyją, ale brak jest informacji o tym, czy spadek przyjęły lub odrzuciły?
- Jeśli nie ma postanowienia przez sąd o stwierdzeniu nabycia spadku, a znajdujemy w ELUD potencjalnych odbiorców i nie ma oświadczeń o odrzuceniu, to co robimy z takimi informacjami z banku? Czy można zamknąć sprawę na podstawie danych odnalezionych w ELUD?
- Co zrobić, gdy sąd wydał postanowienie o nabyciu spadku przez gminę, a dopiero niedawno ujawniła się osoba, która może być potencjalnym spadkobiercą (syn zmarłych). Wcześniej nie wiedział o śmierci rodziców, bo mieszkał za granicą, a korespondencja była kierowana na niewłaściwy (nieaktualny) adres?
- Czy jeśli po upływie roku od wydania postanowienia spadkowego gmina dowie się o istnieniu nowych spadkobierców, to sąd zawsze odrzuci wniosek o zmianę?
- Co, jeśli banki podają tylko imię i nazwisko, a nie ma PESEL-u, aby zidentyfikować dokładny adres?
- Jak przeprowadzić postępowanie spadkowe w myśl najważniejszych przepisów z księgi czwartej (Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny)? Jakie przepisy są najskuteczniejsze?
- Gdzie zaczyna się odpowiedzialność gminy za długi spadkowe? Jaka jest odpowiedzialność urzędników? Jak postępować z dłużnikami?
- Czym charakteryzuje się spis inwentarza, a czym wykaz inwentarza? Kiedy je wykonujemy? Jaką odpowiedzialność ponosi urzędnik za nierzetelny wykaz? Kto może wyciągnąć konsekwencje?
- Czy dobrą praktyką jest przejmowanie środków z rachunku bankowego na podstawie postanowienia przed spisem inwentarza?
- Bank lub inna instytucja finansowa inicjuje wszczęcie postępowania spadkowego, gmina dziedziczy z ustawy - czy na etapie sporządzania spisu inwentarza gmina powinna wystąpić do banku z pytaniem, czy zmarły posiada na jego rzecz zobowiązania, gdy bank sam nie zgłasza się do gminy?
- Kiedy gmina powinna ująć w księgach rachunkowych lokal nabyty w drodze spadkobrania - przed spisem inwentarza czy po?
- Czy na wezwanie komornika możemy dostarczyć adresy uczestników postępowania spadkowego, pozyskanych z akt sądowych (przy spisie inwentarza)?
- Czy możemy nie być spadkobiercą, a poniesiemy koszty w przypadku wniosku inwentarza czy wówczas też może być niegospodarność wg Ust. o finansach publicznych?
- Co, jeśli nie ma jeszcze spisu inwentarza, a jest postanowienie sądu o stwierdzenie nabycia spadku, a w aktywach znajdują się lokal mieszkalny wraz z ruchomościami (składnikami majątku), które nie są wycenione? Co z ewidencją tych składników? Czy ich wartości ustalamy sami na podstawie rynkowej ceny, czy powołujemy rzeczoznawcę przed spisem? Wszystkie działania powodują przecież dodatkowe koszty
- Jeżeli wierzyciel ma tytuł wykonawczy na spadkobiercę, a gmina jest na etapie przystąpienia do spisu inwentarza, to czy wierzyciel przy współpracy z komornikiem może zająć konta gminie?
- Jakie obowiązki spoczywają na gminie w związku z rozliczeniem spadku? W jaki sposób dokonać

takich rozliczeń w myśl przepisów?
- Nabycie spadku przez jednostkę samorządową – nowa forma wygaśnięcia zobowiązania podatkowego
- W jaki sposób poszukiwać masy spadkowej? Jaki sposób jest najbardziej efektywny?
- Wszczęcie postępowania nieprocesowego przez gminy. W jaki sposób rozpocząć? Jakie obowiązki ma gmina? Czy jest to skuteczne?
- Udostępnienie przez organ administracyjny na wniosek instytucji finansowej danych osobowych potencjalnych spadkobierców dłużnika, a nowe przepisy na temat ochrony danych osobowych. Co się zmieni? Czy będzie łatwiej pozyskać dane, czy trudniej?
- Przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Czy jest to opłacalne? W jakim przypadku stosować? Jak ma się do postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku bądź aktu poświadczenia dziedziczenia?
- Odpowiedzialność za długi spadkowe w świetle nowelizacji Kodeksu cywilnego. Do jakiej kwoty gmina odpowiada? Czy zawsze odpowiada gmina, czy może odpowiadać urzędnik? Czy jest jakiś sposób, aby nie przejmować długów?
- Stwierdzenie nabycia spadku na podstawie testamentu po osobie zamieszkałej za granicą. Jakie problemy możemy napotkać? Jak sobie z nimi poradzić? Omówienie skutecznego postępowania w takim przypadku
- Wykaz inwentarza a nowa instytucja prawa spadkowego. Czy czekają nas ważne zmiany? W jaki sposób podejść do zagadnienia by nie mieć problemów w czasie kontroli?
- W jaki sposób stwierdzić nabycie spadku na wniosek organu? Jakie obowiązki nakładane są na gminę w trakcie postępowania?
- Nabycie nieruchomości w drodze spadkobrania. Jaki wniosek powinien wyjść ze strony gminy? W jaki sposób przeprowadzić to postępowanie najefektywniej?
- Konsekwencje nowelizacji Kodeksu cywilnego w zakresie prawa spadkowego. Najważniejsze zmiany. Jakie obowiązki spadają na gminę?
- Dział spadku a odpowiedzialność za długi spadkowe spadkodawcy ponoszona przez spadkobierców
- W jaki sposób dziedziczyć spadki poza granicami kraju? Do kogo na samym początku powinniśmy się skierować? Jak działa europejskie prawo spadkowe? Nowe zasady dziedziczenia transgranicznego a przeprowadzenie postępowania, czy coś się zmienia?
- Umowa o udział spadku obejmującym nieruchomość

Jak poszukiwać masy spadkowej? W jaki sposób uzyskiwać dane osobowe od innych instytucji? Często pojawiające się pytania i sytuacje problemowe

- Jak aktywnie poszukiwać masy spadkowej?
- Jak uregulować status prawny, gdy potencjalny spadkobierca przebywa w zakładzie psychiatrycznym i nie jest ubezwłasnowolniony?
- Co zrobić, gdy bank odmawia bądź nie informuje nas o poszukiwanych przez nas danych? Czy gmina może domagać się od banku jakiegoś zadośćuczynienia? Jakich dokładnie danych gmina powinna wymagać?
- Jakich danych możemy wymagać od banku, w myśl nowej ustawy o ochronie danych osobowych?
- Najlepsze sposoby szukania masy spadkowej. Jakie sposoby są najbardziej wydajne, gdzie informacji jest najwięcej i jak ich poszukiwać w świetle nowej ustawy o ochronie danych osobowych?
- Dziedziczenie przez gminę prawa do spółdzielczego lokalu we współwłasności. Jak rozpatrywać taki przypadek? Jaka ustawa jest nadrzędna przy określaniu dziedziczenia spółdzielczego lokalu we współwłasności? Czy spółdzielnia może zablokować ruchy gminy? Jeśli, tak to w jaki sposób temu

przeciwdziałać?

- Jak sobie radzą z problemami spadkowymi inne gminy? W jakim systemie działają? Które rozwiązania są najskuteczniejsze?
- Wszystko o postępowaniu egzekucyjnym, jak najszybciej je przeprowadzić, czy są jakieś alternatywy? Jeżeli tak jaką drogę wybrać?
- Jak uzyskiwać informacje o osobie zmarłej, w myśl nowej ustawy o ochronie danych osobowych?
- Poszukiwanie danych osobowych osób żyjących – gdzie najłatwiej je znaleźć? Jak najłatwiej dotrzeć do takich danych? Czy inne organy gminy mają prawo je nam udostępnić?
- Wyznaczenie kuratora w postępowaniu spadkowym – czy są jakieś szybsze metody? Do kogo się z tym zwrócić, jak zacząć?
- Jak przyśpieszyć poszukiwanie następców prawnych? Gdzie szukać? Przydatne narzędzia. Co w przypadku, gdy spadkobierca przyznaje się, że ma rodzeństwo, jednak mówi, że nie udostępni ich danych? Czy gmina ma jakieś narzędzia prawne, by wymóc na spadkobiercy informacje? Czy leży to w kompetencjach sądów?
- Co zrobić, gdy aktywa przewyższają pasywa? Do jakiej wysokości gmina odpowiada swoim majątkiem w przypadku długu?
- Co zrobić, gdy dłużnik zmarł w trakcie postępowania sądowego, a jego dobra zostały przekazane na rzecz gminy?
- Jak rozpocząć sprawy spadkowe? Czy powinien się tym zająć dział podatkowy, czy regulacji stanów prawnych nieruchomości? Który dział zostanie obwiniony za niepodjęcie sprawy spadkowej?
- Co zrobić w sytuacji, gdy dzierżawca dzierżawił działkę i wyprowadził się do innej gminy, a w trakcie zmarł zarówno właściciel działki, jak i jej dzierżawca? Która gmina powinna zająć się postępowaniem spadkowym? Jak odzyskać działkę na rzecz gminy, z której pochodził właściciel? Na jakim etapie administracyjnym powinien pojawić się kontakt między gminami? Kto może udzielić wsparcia w sporze?
- Jakie obowiązki ma gmina po upływie pięciu lat od zawieszenia postępowania? Kto może wyciągnąć konsekwencje w stosunku do gminy? Na jakim poziomie zostaną one wyciągnięte?
- W jaki sposób skłonić potencjalnych spadkobierców do zajęcia się sprawą spadku? Jakich informacji można im udzielić?
- W jaki sposób uregulować status prawny, gdy potencjalny spadkobierca jest w zakładzie psychiatrycznym, ale nie jest ubezwłasnowolniony? Jakie podjąć kroki z poziomu gminy?
- Jeżeli dana jednostka ma jedynie długi, a nie ma żadnych aktywów i nie można ustalić żadnych spadkobierców, czy gmina przejmuje całość długu, czy może odpowiadać tylko do jakiegoś poziomu? Jeżeli nie, czy istnieje jakiś sposób, aby nie nabywać tych długów?
- Co jeżeli spadkobierców nie można ściągnąć do danego miasta czy gminy, czy jest jakaś możliwość prawna, aby ich przymusić w celu oświadczenia podatkowego?
- Gdzie znaleźć dowody zrzeczenia się spadku? W jaki sposób ustalić, czy jedna osoba czy wszyscy spadkobiercy zrzekli się spadku? Czy istnieje szansa, aby spadkobierca spisał zrzeczenie z notariuszem?
- Strach przed odpowiedzialnością własną – co w przypadku, gdy nie uda się ustalić spadkobiercy? Czy pominięty spadkobierca ma możliwość prawną zaskarżyć urzędnika, który do niego nie dotarł? Gdzie kończy się odpowiedzialność gminy a zaczyna sądowa?
- Wzory pism: wezwanie do sądu, zawiadomienie do spadkobierców, przydatne pisma, które ułatwią codzienną pracę w tym sektorze
- Zlecenie spisu inwentarza komornikowi. Czy jest to skuteczne? Czy istnieje jakaś alternatywna ścieżka? Co gmina może zrobić w tej sprawie?

- Problem spadkobrania a problem wierzytelności. Na jakich dwóch osiach należy je rozpatrywać, aby szybko zamknąć sprawę?
- Zawiadomienia z banków. Jakie problemy możemy napotkać? Jak sobie z nimi radzić?
- Sprawy spadkowe a rachunkowość w urzędzie gminy. Czy należy zabezpieczyć środki na spłatę zobowiązań spadkowych? Jak to zrobić?
- Ewidencja majątku spadkowego. Jaką wartość należy przyjmować w ewidencji środków trwałych? Czy w spisie inwentarza można zmieniać wartość środków wskazanych?
- Regulacje wewnętrzne w sprawach spadków. Czy powoływać akty wewnętrzne? Czy mogą pomóc w codziennej pracy urzędnika?
- Omówienie autorskiego schematu postępowania z zawiadomieniami z banków
- Jak korzystać z różnych rejestrów publicznych i niepublicznych w celu ustalenia składników majątkowych spadku?

Prowadzący:

Paulina Rękawek-Muchajer

Pracownik samorządowy w Urzędzie Miasta Poznania. W przeszłości członek Zespołu Radców Prawnych zajmujący się szeroko pojętym postępowaniem sądowym, w tym postępowaniami spadkowymi. Obecnie **koordynator ds. spadków przy Wydziale Finansowym UMP**.

Szkoleniowiec w zakresu prawa pracy i prawa administracyjnego w szkole policealnej. Ukończyła studia prawnicze w Wyższej Szkole Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu i obroniła pracę magisterską z prawa cywilnego na temat „Prawnego i moralnego statusu nasciturusa”.

Terminy i szkolenia

Data: 13 listopada 2026 09:00-14:00
Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną